

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

Випуск 13

Матеріали

*Міжнародної науково-практичної конференції
“Управління бізнесом в умовах глобальної нестабільності”
м. Київ, МАУП, 26 березня 2015 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2015

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 2 від 25.02.15)*

Редакційна колегія:

А. М. Подоляка (голова), д-р юрид. наук., проф.;
А. А. Ігнатченко (заступник голови), канд. техн. наук;
О. В. Баєва, д-р біол. наук., проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук., проф.;
В. Б. Захожай, д-р екон. наук, проф.;
А. С. Лисецький, д-р екон. наук., проф.;
К. В. Муравйов, канд. юрид. наук., доц.;
І. П. Розпутенко, д-р наук держ. упр., проф.;
Л. В. Романова, д-р екон. наук, проф.;
В. Є. Сафонова, д-р екон. наук;
Г. П. Ситник, д-р наук держ. упр., проф.;
Ю. П. Сурмін, д-р соц. наук, проф.;
Н. М. Чернуха, д-р пед. наук., проф.

Матеріали подано в авторській редакції.

Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Становлення і розвиток української державності : [зб. наук. пр.] /
МАУП. — К.: ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 13: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. “Управління бізнесом в умовах глобальної нестабільності”, 26 березня 2015 р. / редкол.: А. М. Подоляка (голова) [та ін.]. — 2015. — 300 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичної конференції, присвяченої проблемам реформування системи управління бізнесом в умовах розгортання кризових ситуацій та глобальної нестабільності.

Для науковців і громадсько-політичних діячів, керівників та власників бізнесу, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і бізнесу.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

ЗМІСТ

СТІЙКИЙ РОЗВИТОК БІЗНЕСУ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Баєва О. В.

Система менеджменту безпеки та охорони здоров'я як складова інтегрованого управління якістю на підприємствах 8

Мовчан А. В.

Кібернетична безпека України в умовах нестабільності національної економіки 12

Захожай В. Б., Колесник В. М.

Шляхи підвищення ефективності управління витратами феросплавних підприємств 16

Баєв В. В.

Економічне обґрунтування розвитку медичного туризму в Україні 19

Давидов О. І.

Управління розвитком підприємств: вартісно-орієнтований підхід 22

Тьорло В. О., Приходько Г. Г.

Проблеми управління інвестиційною діяльністю компанії з імпорту в Україну нафтопродуктів за умов нестабільності національної економіки 25

Таранець В. О.

Критерії класифікації моделей економічного зростання й розвитку 29

Лобов С. П.

Продуктовий підхід до економічної оцінки управлінських інформаційних систем 35

Лопатенко Л. О., Лопатенко Д. Б.

Розвиток ринку автосервісу України в сучасних умовах 38

Бородін М. Ю.

Забезпечення енергетичної безпеки національної економіки 42

Головач Н. В.

Розвиток системи управління персоналом на підприємстві в умовах кризи 45

Левченко М. О.

Удосконалення асортименту продукції підприємств громадського харчування за рахунок використання нових видів сировини 49

Берестецька Л. М.

Тенденції розвитку інтернет-бізнесу в Україні 54

Середюк К. В.

Вдосконалення механізму бізнес-планування діяльності підприємств України: організаційні аспекти 60

ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ: ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ

Становлення і розвиток української державності, вип. 13, с. 60–63

Вихід з економічної кризи нерозривно пов'язаний з адаптацією до роботи в нових умовах. Приватизація може принести позитивний ефект лише тоді, коли перетворення власності на підприємстві буде органічно сполучатися з підвищенням самостійності та відповідальності структурних виробничих підрозділів, зі створенням необхідних передумов для залучення робітників у процес управління власністю та виробництвом.

Сучасність вимагає від менеджменту будь-якої організації вміння приймати відповідні управлінські рішення. Важливим елементом стратегічного планування, який вирішальною мірою може передбачати реакцію підприємства на вимоги зовнішнього середовища та підтримувати його відповідну поведінку на ринку, є бізнес-планування, яке можна розглядати як дієвий інструмент сучасного менеджменту, завдяки якому підприємства можуть визначити мету і завдання свого функціонування, розробляти систему заходів щодо поліпшення результатів діяльності або запобігання небажаним явищам [5, с. 56].

У науковій літературі планування знайшло широке відображення в працях як вітчизняних так і зарубіжних учених різних сфер. Питанням бізнес-планування присвячі роботи Н. Крилової, В. А. Чичина [1], К. Кіпермана, І. В. Ліпсіса, Алексєєва М. М. [2], Г. Д. Львовського, В. Д. Маркової, Покропівного С. Ф. [3], М. Муллей, О. І. Пальчик, Ю. Смаковська [4], Г. Пітерса, А. Р. Полякова, Х. Роузена, Ю. І. Скирко, В. Хруцького та ін.

Разом з тим багато проблем, що пов'язані з бізнес-плануванням, не тільки не досліджені, але й не поставлені. Так, у наукових дослідженнях ще недостатньо виразно визначені позиція щодо взаємодії плану і ринку, місце відносин плановірності в розвиненій ринковій системі. Відсутні роботи, які б комплексно розглядали проблему бізнес-планування розвитку підприємств у сучасних умовах. Не розроблені науково-практичні рекомендації щодо складання технологічної стратегії як складової певних розділів бізнес-плану, не досліджений вплив бізнес-плану на розвиток підприємства, бізнес-плани не враховують його інвестиційного потенціалу, не використовується функціонально-вартісний аналіз як ефективний напрям розвитку підприємства.

Недостатньо обґрунтовані концептуальні положення розвитку підприємств у нових умовах господарювання. Як наслідок — стихійний розвиток підприємства, що дестабілізує ситуацію на ринку. Таким чином, актуальність, наукова недослідженість проблеми визначили вибір теми, а також дала змогу дослідити процес бізнес-планування в сучасних умовах України.

Бізнес-план — це план розвитку підприємства, необхідний для освоєння нових сфер діяльності, створення нових видів бізнесу.

Вдало розробивши бізнес-план, можна отримати надійний інструмент у змаганні з конкурентами і в розширенні своєї особистої справи.

Бізнес-план надає можливість оцінити життєздатність підприємства в умовах конкуренції, дає орієнтири для першочергової діяльності, служить аргументом для одержання фінансової підтримки від зовнішніх інвесторів. [4, с. 11].

Практика свідчить, що на сучасному етапі розвитку підприємництва в Україні бізнес-план більш за все потрібен підприємцям, які сподіваються залучити іноземні інвестиції, оскільки більшість іноземних інвесторів віддають перевагу традиційній схемі надання коштів, вирішальним моментом якої виступає розгляд бізнес-плану.

Багато бізнесменів, які опрацювали не одне зарубіжне видання з розробки бізнес-планів і намагаються дотримуватися рекомендацій, викладених у них, стикаються з нерозглянутими там, та й невідомими на Заході труднощами. На відміну від західних країн, ділове планування в Україні має ряд особливостей [1, с. 59].

На даному етапі системи ринкової економіки країни, українське законодавство на сьогодні не закріплює обов'язковість розробки бізнес-плану. [2, с. 115]. Незважаючи на прагнення країни приєднатися до європейської спільноти та підвищити стандарти якості продукції, послуг та принципів ведення бізнесу, значно поширена позиція, яка заперечує доцільність розробки розгорнутого бізнес-плану і передбачає, як альтернативу, стисле техніко-економічне обґрунтування.

В сучасних умовах бізнес-планування набуває значення важливого інструменту ефективного господарювання. Застосування теоретичних основ бізнес-планування, можливостей його практичного використання дозволяє забезпечувати планову роботу підприємства на основі досягнень сучасної технічної бази комп'ютеризації, раціонального використання світової та вітчизняної науки в області планування й організації виробництва. Перехід до нової методології планування вимагає проведення наукових досліджень, серед яких важлива роль належить стратегічному бізнес-плануванню. Його наукове обґрунтування забезпечує можливість стабільного становища підприємства на ринку. Його подальший розвиток базується на сукупності взаємозв'язків, які визначають основні його тенденції. При цьому підприємство може бути представлено у вигляді складної організованої системи, що саморозвивається, якій властиві направленість, закономірність та відповідний якісний стан.

Особлива роль в період інформаційної ери належить технології, яка визначає стратегічне майбутнє підприємства. Для підприємства з відносно високим рівнем інновацій важливою є спроможність адаптації до нових технологій, які забезпечують випуск нової конкурентоспроможної продукції, що користується стійким попитом на ринку. Це передбачає необхідність встановлення впливу технології на стратегію розвитку підприємства. Для тих з них, які працюють на рівні прогресивних технологій, достатньо високим є ступінь невизначеності, що потребує вірної оцінки розміру прибутку, доцільності інвестування певного виду продукції. Це передбачає у процесі зміни технології необхідність розробки стратегії розвитку підприємства, яка в свою чергу вимагає відповідної організації управління цими процесами.

Життєздатність та прибутковість підприємства може бути забезпечена завдяки стратегічному бізнес-плануванню його діяльності, яке включає: обґрунтування системи доказів доцільності певного виду діяльності; встановлення перспектив соціально-економічного розвитку; прогнозування економічних ризиків. Розробку бізнес-плану запропоновано проводити в три взаємопов'язані етапи, що дозволяє: оцінювати потенційні технічні, ресурсні та фінансові можливості підприємства; обґрунтовувати ефективність обраного шляху розвитку, дохідності та окупності коштів; чітко планувати діяльність всіх функціональних підрозділів та забезпечувати їх взаємозв'язок; надавати гнучкості та мобільності у перебудові виробництва під впливом зовнішніх чинників [2, с. 18].

Господарська діяльність підприємства знаходиться у тісному взаємозв'язку з поведінкою підприємців відносно розподілу прибутку, що одержується, яка несе в собі невизначеність. Одним з методів вироблення ефективних господарських рішень за таких умов є теорія ігор, яка дозволяє формувати стратегію розподілу прибутку як складову частину фінансового розділу бізнес-плану.

Висновки. Незважаючи на відсутність законодавчих актів, які прямо зобов'язують розробку бізнес-планів, сьогодні в Україні прийнята значна кількість указів, які формують ділове середовище підприємства. Функціонування в ньому передбачає необхідність розробки бізнес-плану для одержання фінансування проекту. Підвищення обізнаності підприємців і управлінців та переймання зарубіжного досвіду стосовно бізнес-планування приведе український бізнес на новий більш високий рівень розвитку.

Наявність обґрунтованого бізнес-плану сприяє залученню капіталу, визначенню планів на майбутнє, ретельному вивченню передбачуваних ризиків і можливих труднощів, які можуть перешкодити практичній реалізації бізнес-проекту. Його впровадження дозволить значно підвищити ефективність діяльності підприємства, його конкурентоспроможність і скоротити витрати.

Найголовніша мета бізнес-плану — це спланувати господарську діяльність підприємства на найближчі й віддаленні за умов отримання необхідних ресурсів і виходячи з потреб ринку. Наявність детального бізнес-плану

сприяє залученню капіталу, й планів на майбутнє, передбаченню ризиків і труднощів які можуть перешкодити практичній його реалізації.

Процесний підхід до організації управління підприємством або бізнес-планування виробничої діяльності є необхідної складової більшості сучасних підходів до побудови систем управління. Його впровадження дозволить підвищити ефективність діяльності підприємства, його конкурентоспроможність і скоротить витрати. Європейський досвід й логічний аналіз показують що за умов ринкової самостійності планування на рівні господарських осередків стосовно господарської діяльності будь якої власності життєво неохідне.

Література

1. *Барінов В. А.* Бизнес-планирование: Учебное пособие // В. А. Барінов. — М.: ФОРУМ: ИНФРА-М, 2006. — 272 с.
2. *Бизнес-план: стандарти бизнес-планирования* [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://biznes-planu.blogspot.com/p/blog-page_12.html
3. *Воротіна Л. І.* Бізнес-планування: методологія, методика, механізм: навч. посіб. для студ. ВНЗ / Л. І. Воротіна, В. Є. Воротін, В. П. Чайковська; Європ. ун-т. — К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2010. — 223 с.
4. *Економічна безпека національної економіки: інвестиційно-інноваційний аспект: [Монографія]* / І. М. Грищенко, М. П. Денисенко, А. П. Гречан, В. В. Лойко та ін.; за заг. ред. чл.-кор. НАПН України, д. е. н., проф. І. М. Грищенко, д. е. н., проф. Денисенка, д. е. н., проф. Гречан А. П., к. е. н., доц. Лойко В. В. — Донецьк: РВВ. ДВНЗ “ДонНТУ”, 2012. — 430 с.
5. *Князь С. В.* Бізнес-планування інноваційних проєктів: сутність технологій, переваги і недоліки / С. В. Князь, Н. Г. Георгіаді, Я. С. Богів // Маркетинг і менеджмент інновацій. — № 2, 2012. — С. 199–207.
6. *Пашута М.* Бізнес-планування як фактор успішної підприємницької діяльності // Персонал. — 2006. — № 10. — 258 с. — С. 66–74.